

GOEDE VRIJDAG, 10 april 2020

Herdenking van het lijden en sterven van Jezus

Beste mensen,

Christenen zien in het kruis van Christus' vaak een symbool van overwinning. Maar is het dat ook? Of staat de overwinning hem en ons te wachten met Pasen?

Het is vandaag Goede Vrijdag en we staan stil bij het lijden en de dood van Jezus. Tegelijkertijd staan we, meer nog dan anders, stil bij de velen die vandaag de dag – vaak door toedoen van anderen – ernstig moeten lijden.

Maar ook wij worden in ons leven met lijden en dood geconfronteerd. Met het vandaag centraal plaatsen van lijden en dood kunnen we in onszelf ruimte laten ontstaan voor Pasen. Want nieuw opgewekt leven ontstaat alleen als we door de pijn heen weten te groeien naar het licht. Met zijn lijdensweg en zijn dood wijst Jezus ons de weg naar dit nieuwe leven; een leven waarin wij de beschermende aanwezigheid van God mogen ervaren.

Juist deze coronaperiode – vol angst en onzekerheid – voedt ons verlangen te mogen delen in iets dat groter is dan wijzelf. Bijna als vanzelf kijken we naar het kruis om dan uit te zien naar God. Meer nog dan andere jaren voorvoelen we de weg die Jezus de laatste uren van zijn leven heeft afgelegd. En we voorvoelen daarmee ook de weg die wij moeten afleggen.

Die levensweg van Jezus eindigt aan het kruis. In de verhalen over de laatste uren van Jezus, zijn de laatste woorden van Jezus opgetekend. We noemen dit de “Kruiswoorden”. Het zijn in totaal zeven zinnen; waarvan er enkele zijn ontleend aan teksten – vooral Psalmen – uit

het Oude Testament. Bij die Kruiswoorden staan we in onderstaande meditatie stil. En we zullen dan merken hoezeer Jezus, als diepgelovige Jood, met de mensen om zich heen was begaan. Hoe hij blijdschap en verdriet met de mensen om hem heen deelde.

Ook deze korte overweging is tot stand gekomen met hulp van een parochiaan. Onderstaande meditatie over de Kruiswoorden – ontleend aan de Belgische organisatie voor theologie en onderwijs “Thomas” – is door hem omgezet naar meer toegankelijk Nederlands.

Meditatie aan de hand van de kruiswoorden

1. “Mijn God, mijn God, waarom heeft u mij verlaten?”

Het zijn de beginwoorden van de bekende psalm 22. Ze maken duidelijk hoezeer Jezus zich verlaten voelt. Je hoort zijn uitroep. Je hoort zijn smeekbede: Waarom, mijn God, hoort u mijn niet? In bittere nood staan mensen er vaak alleen voor. Eenzaamheid kan de mens wurgen. En ruzie, twist, gemis en scheiding kunnen er toe leiden dat mensen de greep op het leven kwijt raken. Chaos en paniek liggen dan op de loer. Dat overkwam Jezus, maar tegelijkertijd wist hij zich verbonden met God: zijn God! Bij zijn God weet hij zich thuis. Aan zijn God klampt hij zich vast. Hem roept hij te hulp.

Gebed: Heer, maak onze last licht en mocht het lijden ons te zwaar worden, ontvang ons dan in uw barmhartigheid.

2. “Vader, vergeef het hun, want ze weten niet wat ze doen.”

Als Jezus bidt, is hij met hart en ziel bij zijn medemens in nood. Hij is vooral bij hen die wanhopen. Ondanks zijn eigen pijn opent hij zijn hart voor anderen en vraagt hij God om juist hen te vergeven. Als geen ander weet Jezus dat God liefheeft. Sterker: God is de liefde zelve. Daarom heeft Jezus ons opgedragen onze vijanden te beminnen (Luc. 6.27). En hij voegde er toen aan toe: “Zegen hen die je vervloeken en bid voor degenen die je smaad toebrengen.” Vandaag doet Jezus het ons, hangend aan dat vreselijke kruis, voor. Hij vraagt zijn vader in de hemel om degenen die hem aan het kruis spijkeren te vergeven. Zoiets kan alleen iemand die oneindig kan vergeven.

Gebed: Heer, maak onze last licht, maar als wij door het lijden niet tot vergeving komen, als wij daar te trots voor zijn, vergeef ons dan in uw barmhartigheid.

3. Ik beloof je: vandaag nog zul je bij mij zijn in het paradijs.

Met een ongekend sterk geloof in een leven na de dood omarmt Jezus de zondaar die zijn fouten erkent. Hij geeft hem niet alleen vergeving, maar ook hoop in wat komen gaat. Geen enkel leven is zinloos en dat maakt voor stervenden de dood pijnlijk en wreed; ook voor de nabestaanden. Maar God blijft God. Ook als wij gestorven zijn; ook na een misstap. Er is altijd een nieuwe lonkende verte; een horizon. Daar mogen we ons aan vastklampen.

Gebed: Heer, maak onze last licht, opdat wij kunnen blijven geloven in de toekomst én anderen toekomst kunnen blijven schenken. Ontvang ons tenslotte in uw levende barmhartigheid.

4. Vader, in uw handen beveel ik mijn geest.

Dit was en is het gebed van de stervenden (Ps 31: 6). Een avondgebed voor het leven, waarin de stervende rustig en vol overgave zijn leven uit handen geeft aan zijn Schepper; dus zonder paniek en angst. En dat is wat Jezus doet aan het kruis. Jezus weet: God is nooit ver. God is dichtbij. Zelfs als mensen zich gekwetst voelen, eenzaam zijn, als het leven zwaar wordt, als mensen slachtoffer worden van geweld en willekeur, ... zelfs dan mogen wij vertrouwen op Gods nabijheid. En in dat vertrouwen herwinnen we het vertrouwen in de medemens.

Gebed: Heer, maak onze last licht, maar als wij ten einde raad zijn of als de dood ons voor ogen staat, geef ons dan vertrouwen in uw barmhartigheid.

5. Ik heb dorst.

"Zoals een hert verlangt naar stromend water; zo heb ik, Heer, mijn hoop op u gesteld." Tot bloedens toe geslagen en verwond, wacht Jezus de uitputting aan het kruis. Het lichaam schreeuwt om vocht; Jezus schreeuwt om vocht. Miljoenen mensen op deze aarde schreeuwen om gehoord te worden. Sommigen wonen vlakbij, anderen veraf. Onrecht snijdt hen af van bevrijding, van een menswaardig leven én van een menswaardig sterven.

Gebed: Heer, maak onze last licht; schenk ons vrede, vreugde en geluk voor alle mensen. Schenk uw schepping uw barmhartigheid.

6. Vrouw, daar is je zoon; zoon, daar is je moeder.

Als mensen elkaar nabij zijn, wordt verdriet draaglijker. Zelfs zonder iets te zeggen kunnen mensen elkaar tot grote troost zijn. Sterven is loslaten; Jezus beseft dit ten volle. Maar mensen die echt leven hebben één waardevol geschenk: elkaar! Zo maakt hij hen, zijn moeder én zijn beste vriend, duidelijk wat hen rest, en wat ze altijd hadden: elkaar! In liefde tussen mensen blijft God aanwezig. Hij is geen God van bezit, maar van mensen die van elkaar trachten te houden.

Gebed: Heer, maak onze last licht; maar als wij alleen komen te staan, steun ons dan door de mensen in onze nabijheid en omarm ons met uw barmhartigheid.

7. Het is volbracht.

Alles is volbracht. Dertig jaar leefde Jezus in verborgenheid. Zijn openbare leven als rondtrekkende rabbi duurde drie jaar. Drieëndertig jaar mens tussen de mensen. In alles heeft hij zijn Vader verheerlijkt. En dan: "Het is volbracht." Waarmee Jezus zegt: alles is voltooid. Waarmee Jezus aangeeft dat hij tevreden is met én over zijn leven. Ook mensen zeggen wel eens "Ik ben tevreden met mijn leven tot nu toe. Ik zou het zo weer overdoen." Maar, ook al liep alles niet naar wens, toch is ons leven de moeite waard geweest. Laten we in deze crisistijd daarom positief blijven, elkaar troosten en hoopvol zijn. Jezus is ons daarin voorgedaan.

Gebed: Heer, maak onze last licht en verleen ons tevredenheid met het leven door het besef dat het leven ons geschonken werd en dat wij mochten werken onder uw barmhartigheid.

+++

De afbeeldingen bij deze korte overweging en meditatie zijn van de Belgische kunstschilder Armand Demeulemeester (1926 – 2002). Hij wordt algemeen beschouwd als een van de belangrijkste religieuze kunstenaars van de 20e eeuw. Zijn meest bekende werk is "De Kruisweg van de stilte". Deze kruisweg hangt in de Trappistenabdij van West-Vleteren in België. De drie afbeeldingen bij deze korte overweging en meditatie zijn van deze kruisweg.

**Met een hartelijke groet en sterkte voor iedereen,
Urbanus Kioko**